

Digitaaliarkisto

Tutkijapalvelujen esittelytilaisuus
17.3.2010

Tomi Ahoranta



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Arkistolaitoksen Digitaaliarkisto

- Sisältää yli 5 miljoonaa otosta arkistolaitoksen kokoelmista
- Uusia kuvia lisätään päivittäin
- Perustuu mikrokuvaus- ja digitointiohjelmaan



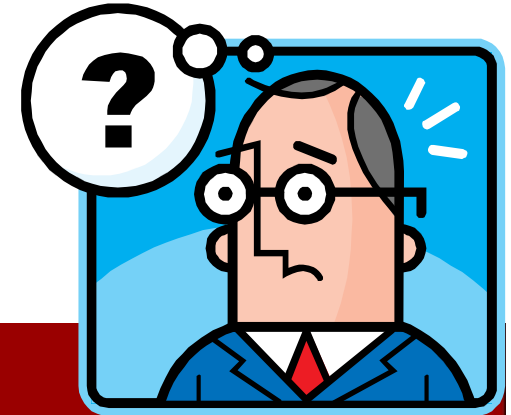
ARCHIVVM



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Miten käytän Digitaaliarkistoa?

- Linkki Digitaaliarkistoon löytyy arkistolaitoksen kotisivun Aineistot-välilehdeltä
- Haun apuna voi käyttää sanahakua tai arkistonmuodostajista koostuvaa puunäkymää



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Miten käytän digitaaliarkistoa?

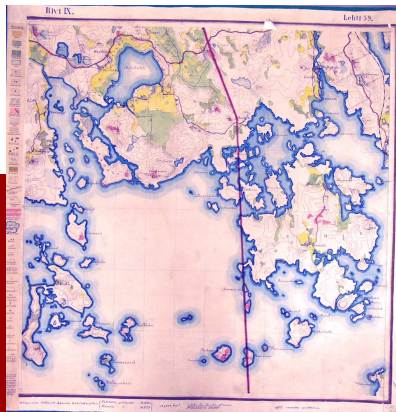
- Tapauksissa, joissa aineisto ei ole tuttua kannattaa edetä Vakka-arkistotietokannan tai Portti-käyttäjäympäristön kautta
- Digitaaliarkistossa aineisto on järjestetty indeksoitujen jaksojen mukaan, minkä vuoksi haku ei aina osu suoraan haluttuun asiakirjaan



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Mitä Digitaaliarkisto sisältää?

- Vapaasti käytettävää aineistoa:
 - Talvisodan sotapäiväkirjat
 - Senaatin kartasto
 - Senaatin talousosaston pöytäkirjat
- Rajoitettua aineistoa:
 - VRYO-asiakirjat
 - EK-Valpon henkilömapit



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Aineiston käyttöä koskevat rajoitukset

- Aineiston käyttöä koskevat rajoitukset perustuvat joko lakiin tai yksityisarkistojen osalta aineiston luovuttajan kanssa tehtyyn sopimukseen
- Viranomaisaineiston osalta käyttörajoitus on lähes aina määräaikainen

SAVON JÄRKÄRIKUNNITTI.
N:o 89/III/286.

SALAINEN

Kälisalmi, 20.9.1939.

Koskee: Teräskypärän kuulunista
konttiverustukseen.

Liittyy: S.DB:n kirj. N:o 292/III/286.

VK/SJR
N:o 29 / III / 234
Saap. 20.9.39 Läht. _____
Kapt. Lindén



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Lisätietoja rajoituksista

- Digitaaliarkistossa sekä käyttö- että näyttörajoitettua aineistoa
- Käyttörajoitus
 - Aineisto nähtävissä vain arkistolaitoksen sisäverkossa
 - Vaatii käyttäjätunnuksen ja käyttöluvan hakemista
- Näyttörajoitus
 - Aineisto nähtävissä vain arkistolaitoksen sisäverkossa
 - ei vaadi lupamenettelyä



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Digitoinnin periaatteet

- Päälinjauksena se, että aineistoa valitaan digitoitavaksi toisaalta siihen kohdistuvan käyttötarpeen mukaan, toisaalta heikkokuntoisen aineiston säilymisen takaamiseksi
- Digitaaliarkisto ratkaisu ajan ja paikan rajoitteiden purkamiseen



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Miten digitointia tehdään?

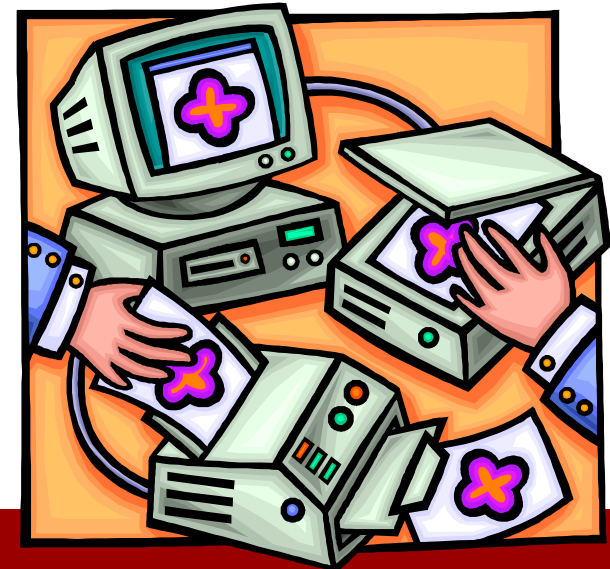
- Alusta lähtien aineiston digitointia suoritettu muiden virkatöiden ohella
- Käytännön syistä digitointi kohdistunut usein mikrofilmattuun aineistoon
- Viime vuonna saatiin hankemääräraha, joka vauhditti digitointia



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Digitointihanke 2009

- Opetusministeriö myönsi Kansallisarkistolle hankemäärärahaa digitointiin ja tietokantajärjestelmien kehittämiseen
- Kokonaissumma 1,55 miljoonaa euroa



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Mitä digitointihankkeella saavutettiin?

- Hankkeen myötä arkistolaitoksen käyttöön saatiin modernia digitointilaitteistoa → korkeat laatukriteerit
- Digitoitujen kuvien määrä kasvoi 3,7 miljoonalla yli 5 miljoonaan kappaleeseen



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Digitoinnin kehittäminen

- Jatkuvasti laajentuva digitaalisessa muodossa oleva aineisto aiheuttanut käytettävyyteen liittyviä ongelmia:
 - Kontekstin hahmottaminen
 - Yksittäisen asiakirjan löytäminen
 - Asiakirjan tutkiminen näytöllä
- Meneillään useita kehittämishankkeita



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Käytettävyyden parantaminen

- Luettavuuden kehittäminen
 - Sivulta toiselle siirtyminen
 - Zoomaustoiminnot
- Aineiston löydettävyyden parantaminen
 - Indeksoinnin kehittäminen
 - Temaattisten ja aineistokohtaisten hakujen kehittäminen



ARCHIVVM



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Tietoympäristöjen laatiminen

- Alustana MediaWikiin perustuva Portti-käyttäjäympäristö
- Tällä hetkellä Portti auttaa tiettyjen digitoitujen aineistoryhmien käytössä
- Tulevaisuudessa Porttia laajennetaan kattamaan myös paperimuotoisia aineistoja



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

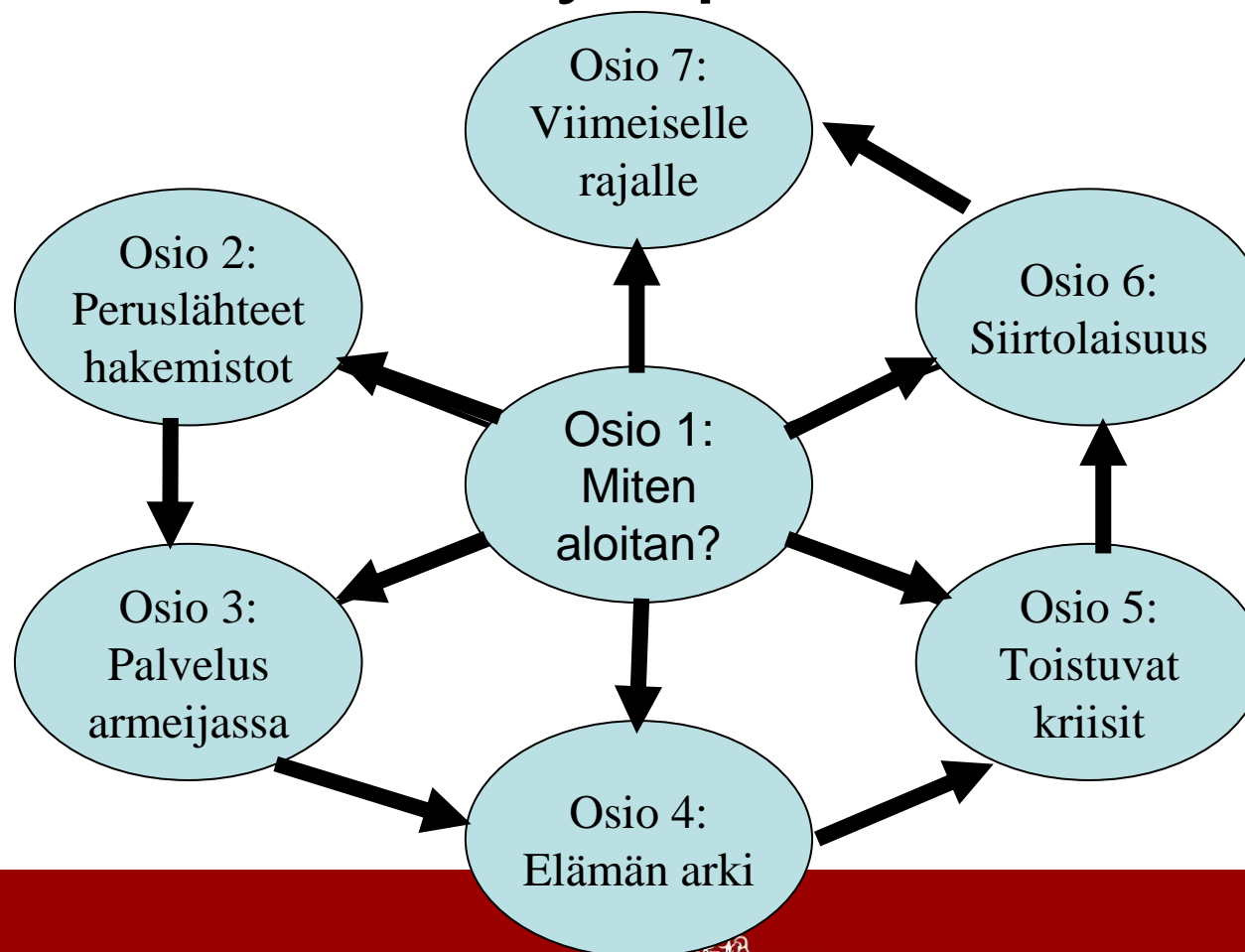
Yhteistyön avulla tuloksiin

- Portin uudet sisällöt laaditaan yhteistyössä niiden käyttäjien kanssa
- Suomen Sukuhistoriallinen Yhdistys (SSHY) Kansallisarkiston kumppanina sukututkimusaiheisen teemaympäristön rakentamisessa



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Sukututkimuksen teemaympäristö



ARCHIVVM



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Katsaus tulevaisuuteen



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Mitä Digitaaliarkistosta löytyy tulevaisuudessa?

- Vanhimmat kirkonkirja-aineistot ennen 1860-lukua
- Viipurin kaupunginarkiston asemakaavat ja rakennuspiirustukset
- Borgå Lyceumin oppilasmatrikkelit 1752-1871
- Maaherrojen kertomukset (autonomian aika)
- Jyväskylän henkikirjat 1839-1880
- Viipurin läänin henkikirjat 1836-1900
- Kullanhuuhdonta koskevia asiakirjoja



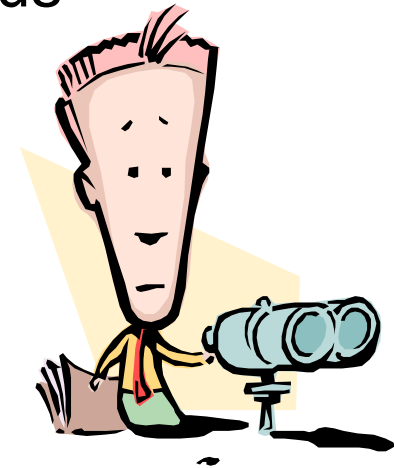
ARCHIVVM



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Digitaaliarkisto 2015

- Sisällöltään jatkuvasti laajeneva, yhä uusia aineistoja käsittävä kokonaisuus
- Digitoitujen asiakirjojen käyttö siten ohjeistettu, että ”kaikilla” tiedontarvitsijoilla edellytykset hyödyntää sen sisältöä
- Useimmille käyttäjille varsin huomaamaton – ohjautuminen asiakirjoihin muiden järjestelmien kautta



ARCHIVVM



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET

Tervetuloa Digitaaliarkiston käyttäjäksi!

<http://www.arkisto.fi>

<http://digi.narc.fi/digi/>



KANSALLISARKISTO
RIKSARKIVET